GAZETA KRAKOWSKA
Nro 60.

Z Krakowa dnia 27 Lipca 1823 Roku w Niedzielę.

Z Warszawy d. 15 Lipca.

JO Xiaże Antoni Radziwiłł, Namiestnik N. Króla Pruskiego w Wielkim Xięstwie Poznańskim, przybył w tych dniach do tuteyszey stolicy.

JW. Ignacy Hr. Sobolewski, Minister Sekretarz Stanu przybył do tuteyszey stolicy.

Z Petersburga d. 19 Czerwca d. K.
(Z Kuryiera Litewskiego.)

Gazeta Petersburgska i Konserwator umieściły następuiącą odezwę:

Cesarz Jegomość z litości zwracaiąc uwagę na stan Guberniy Białoruskich, cierpiących z przyczyny nieurodzaiu zboża, pomimo wszelkich sposobów do uchylenia go przedsiębranych, kilka lat trwaiącego, Naymiłościwiey przeznaczył dla nich nowe znakomite wspomożenia i ulgi. Wszystko, co tylko można zrobić, dla dobra mieszkańców tego kraiu, opatrzonem zostało przez śpiesczołowitość Rządu.

Nadto Cesarz Jegomość Naywyżey dozwolił, ażeby z tey okoliczności wezwać do ofiar dobrowolnych wszystkich, którzy, zakładaiąc rozkosz w dobroczynności, śpieszą ku ulżeniu losu bliźnich, i przez użycie na dobro ludzkości doczesnych dostatków, zapewnić wieczne dobro.

Chociaż przed tem wezwaniem czynione były różne znakomite ofiary, i gorliwość przyiaciół ludzkości nie jednokrotnie udzielała, nietylko z tego co im zbywa, ale też i ze szczupłych środków, pomocy dla cierpiącego ubostwa; ale stan tych Guberniy taki iest, iż miłosierdzie chrześciiańskie nie wstrzyma się dla poprzedniczych ofiar, a pośpieszy z ostatnich sposobów ku uldze w losie nieszczęśliwych.

Ta konieczność, uznana iest przez samego Nayiaśnieyszego Cesarza Jegomości. Jego Oycowska ku narodowi swemu dobroć, nie szczędzi ofiar ku pomocy mieszkańcom tego kraiu. Oby nadzieie serca Jego sprawdzili idący za nadchnieniem miłości bliźniego, i przez nowe ofiary okazali nowy dowód chrześciiańskiey swey prawowierności, dziękuiąc Opatrzności, która iednych doświadcza przez dolegliwości, drugim podaie porę zasługiwać na miłość Boską, przez uczestnictwo w sprawie miłosierdzia.

Wszystkie ofiary na ten przedmiot mogą bydź prosto przesyłane do Panów Gubernatorów Cywilnych, którzy, każdy od siebie, maią ie odsyłać do udzielnego Komitetu na rozkaz Naywyższy ustanowionego pod prezydencyią Jenerał Gubernatora.

(podpisano) Minister spraw Duchownych i Narodowego Oświecenia, Xiąże *Alexander Golicyn.*

Podług Gazety *le Conservateur Impartial*, przez Ukaz Naywyższy Jego Cesarskiey Mości do Rządzącego Senatu, pod dniem 9 Czerwca, Hrabia Lambert, Radca tayny, mianowany Dyrektorem Departamentu handlu zagranicznego, i zatrzymuie urząd Dyrektora Kommissyi umorzenia długów.

Jenerał-Porucznik i Senator Obresków na własną prośbę otrzymał uwolnienie od obowiązków Dyrektora Departamentu handlu zewnętrznego.

Jenerał-Major Bohdanowicz 1, mianowany Kawalerem orderu S. Anny 1wszey klasy.

D. 9 b. m. z powszechnem żalem umarł tu Baron Moller-Zakomelski, Jenerał artylleryi i Minister woyskowy. W zacnym tym Jenerale oyczyzna traci poświęconego i gorliwego sługę, familiia czułego oyca, podlegli dobrego zwierzchnika, liczni przyiaciele i znaiomi miłego sobie przyiaciela powszechnie szacowanego współobywatela. Dnia 14 odprawił się pogrzeb z okazałością woyskową, stopniowi iego należną.

Z Kadyxu d. 19 Czerwca.

(Przez Londyn.)

D. 12 b. m. wyiechała Rodzina Królewska z Sewilli do Kadyxu; pierwszy nocleg miała w Utrera, drugi w Lebriia, trzeci w Puerto Santa Maria, a 15 wiechała do Kadyxu. Deputowani odpłynęli d. 13 na parowych statkach z Sewilli i przybyli tu d. 14. Gdy d. 15 o godzinie w pół do 11tey przed południem Rodzina Krolewska przybyła do San Fernando, powitaną została wystrzałami z ciężkich dział Kadyxkich. Między godziną 6 i 7 wieczorem nastąpił uroczysty iey wiazd. Konstytucyyna rada miasta dołożyła wszelkiego starania, aby go iak nayświetnieyszym uczynic i wydała z tego powodu obwieszczenie. Nim wiazd nastąpił, wyszło oznaymienie, że tymczasowa Rejencyia ustała i N. Król obiął na nowo w zupełności władzę wykonawczą. Tymczasowa Rejencyia posłała oraz następuiące pismo do Stanow:

" *Do Prezesa Stanów.* Tymczasowa Rejencyia Królestwa, którą Stany wyznaczyły, trwać tylko miała podczas ich podroży i Rządu do wyspy Kadyxkiey, i gdy iutro nastąpi wiazd J. K. Mci do Kadyxu, i Król bez nayminieyszego uszczerbku drogiego swoiego zdrowia do tego miasta przybył, spodziewa się zatem tymczasowa Rejencyia, że JWPan uwiadomisz mnie przez oddawcę ninieyszego pisma o przybyciu Stanów na tę wyspę, lub ieżeli to ieszcze nie nastąpiło, doniesiesz mi zaraz o ich przybyciu, aby można stósowne przedsięwziąść środki. Boże zachoway JWPana w długie lata. — w Puerto Santa Maria d. 15 Czerwca 1823.

Kajetan Valdes."

Po odebraniu doniesienia od Prezesa Stanów wydała tymczasowa Rejencyia

następujące pismo do Ministra spraw wewnętrznych:

„ Tymczasowa Rejencyia Królestwa oświadcza, iż z powodu przybycia J. K. Mci na wyspę Kadyx i dowiedzenia się oraz, iż do rozpoczęcia obrad Stanow znayduie się dostateczna liczba obecnych już deputowanych, iey władza ustaie i składa udzielone iey uchwałą Stanów pod d. 11 b. m. pełnomocnictwo. — W San Fernando d. 15 Czerwca 1823.

(pod.) *Kajetan Valdes, prezes.*
Gabriel Cistar.
Kasper Vigodet. „

Narodowa gwardyia stanęła wzdłuż ulicy przez którą NN. Królestwo i ich Rodzina iechała. Wszystkie ganki i okna zapełnione były widzami. Mieyskie władze przyięły NN. Królestwo przy Cortadura. Gubernator oddał J. K. Mci klucze od bramy, a konstytucyyny Alkad Kadyxki, Pedro de la Puente miał do Krola następuiącą przemowę: " Nayiasnieyszy Panie! Konstytucyyna Rada miasta Kadyxu ma zaszczyt złożyć W. K. Mci hołd głębokiego swoiego uszanowania. To miasto, którego nieprzebyte mury uratowały tron W. K. Mci przed niezmierną siłą Napoleona, ma dziś zaszczyt strzedz osoby W. K. Mci i bronić iey przeciw niesłusznemu napadowi Rządu Francuzkiego. Mieszkańcy bohaterskiego miasta Kadyxu pokładaią nadzieię, że ieszcze raz tryumfować będą nad W. K. Mci nieprzyiacielmi, ponieważ męztwo ich zapala nietylko posiadanie tak drogiego zakładu, iakim iest osoba W. K. Mci, ale nadto, że walczą za narodową niepodległość i nienaruszone utrzymanie zaprzysiężoney konstytucyi. Wolą raczey śmierć ponieść, niżeli dopuścić obcey potędze sromotnie obalić tę ustawę. Kadyx, Nayiaśnieyszy Panie, zanosi dziś gorące modły do Naywyższego, ażebyś W. K. M. uwolniony od swoich nieprzyiacioł, stał się uszczęśliwieniem dla swoich poddanych i w ubu półokrężach rządził niemi konstytucyynie i w pokoiu. „ — NN. Królestwo i wysoka ich Rodzina iechali potem przy radosnych okrzykach niezliczonego ludu do przygotowanego na ich mieszkanie celnego domu. W wieczór nastąpiło powszechne oświecenie miasta, w czem szczególniey odznaczał się teatr. — D. 16 władze i znakomitsi urzędnicy wprowadzonemi zostali do NN. Królestwa i ich Rodziny dla złożenia im uszanowania swoiego, i łaskawie byli przyięcmi.

D. 15 ieszcze zgromadziły się nadzwyczaynie Stany w Kościele S. Filipa Neryusza, gdzie do 1814 roku odbywały posiedzenia, z powodu powyższego pisma tymczasowey Rejencyi. Dopiero d. 18 zagaił Prezes Jener posiedzenia mową, w którey wyraził: " Staraymy się z palić dumę narodową, i gdy dziś przypadkowo znayduiemy się w prawdziwey kolebce konstytucyi, naśladuymy więc stałością i męztwem iey tworcow, ażebyśmy na wdzięczność narodu zasłużyli. Takiemi cnotami uratowaliśmy go wowczas i temiż uratować go teraz możemy. . Miałożby nam się nie udać? ecz nie lękam się! „ Na tem posiedzeniu znaydowało się 110 deputowanych obecnych. Podpułkownicy Merconchini i Lopez de Ocha prosili o pozwolenie tworzenia kup zbroynych, co pozwolono. — Na posiedzeniu d. 19 doniosł Minister spraw wewnętrznych, iż

N. Król raczył oświadczyć, że iutro d. 20 o godzinie 1 z południa przyymie deputacyią od Stanów, która powinszować ma J. K. Mci szczęśliwego przybycia. Minister morski doniosł o śmierci Ministra woiennego Salvador Sanchez, i że iest upoważniony do zawiadowania tymczasowo iego wydziałem. Obrano 20 członków na złożenie powinszowania J. K. Mci, ktorych mówców iest Juante. Potem zamieniły Stany posiedzenie swoie na tayne.

— D. 23 —

Anglik John Downie i 18 innych osób zostało uwięzionych, które obwinione są, iż chciały Króla uwolnić i milicyią rozbroić. Brawlio Lopez, ponocnik wydziału woiennego, i Kapitan gwardyi miasta Sewilli odkryli tę zmowę. (Z dzien. Espectador.)

Z okolic Urgel d. 27 Czerwca.

Do dowodcy twierdzy Urgelskiey posłano dwoch posłańców. Pierwszy, Królewsko-Hiszpański officer, musiał się zaraz wrocić, gdyż grożono wystrzeleniem do niego; drugi Pułkownik Francuzki de Roquemaurel, adjutant Barona Eroles, został wprawdzie wpuszczony, ale przywiezionego przez niego listu nie czytano. Podczas krótkiey z nim rozmowy grała muzyka woyskowa patryiotyczną pieśń Tragala. — Stoiące przed tą twierdzą woyska nasze schwytały wczoray dwoch szpiegów Miny, przy których znaleziono listy od niego do gubernatora. Zboże ma bydź na około twierdzy zesieczone i zostanie tylko przed nią 4000 ludzi. — D. 20 złączyło się w Pens z Miną 150 konnicy z Cardona, i miał razem odebrać 4 wozy pieniędzy. D. 21 o godzinie 11 z południa przybył niespodziewanie do Cervera, a w nocy do Santa Colomba de Quereus, gdzie korpus iego wzięto za Królewski, strzelano do niego i kilku ludzi raniono, poki nie dostrzeżono pomyłki.

Z Perpignanu d. 1 Lipca.

Baron Eroles przybydź iutro ma z swoiego pochodu przeciw Seo d'Urgel przed Cardonę. Seo nie może wcale bydź użytecznem dla woyska Francuzkiego; Figueras, Barcelona i Leryda są iedynie ważnemi dla niego punktami, iako prawdziwe klucze do Katalonii.

Mina ściągnął do siebie znayduiące się w Tarragona woyska. Jenerał konstytucyyny Manso umarł w Reus. Słychać, iż były Minister, Pułkownik Miguel, został naczelnikiem głownego sztabu Miny.

Z Baiony d. 4 Lipca.

Wczoray przy niesłychaney niepogodzie odszedł ztąd 41wszy pułk do Hiszpanii. Ciągle zwożą tu ogromne zapasy żywności; w mieście i okolicach naięto wszystkie zsypki.

List z Saragossy potwierdza wiadomość, że J. Królewicowska Mość Xiąże Angouleme podczas przeiazdzki nie opodal od Madrytu znaydował się w wielkiem niebezpieczeństwie bycia zabranym przez kupę zbroyną.

Martinez de la Rosa otrzymał pozwolenie bawienia we Francyi, gdzie mu się podoba.

Osada Lerydy w ostatniey wycieczce podeszła i pobiła Santosa Ladron.

Z Madrytu d. 3 Lipca.

Onegday przybył tu Francuzki Am-

basador, Margr. Talaru, i miał iuż kilka posłuchan u Xcia Angouleme.

Podług doniesień z Kadyxu N. Królowa Hiszpańska znayduie się przy nadziei.

Rejencyia wydała uchwałę w 5 artykułach, mocą którey poymani przez Francuzów jency maią bydź pod zasłoną Francuzką odsełanemi do Francyi. Officerowie i żołnierze przechodzący z woyska konstytucyynego odsełanemi bydź maią do Guadalaxara i Toro.

W Sewilli ogłoszony bydź miał pod d. 7 z. m. rozkaz Królewski, zabraniający korsarzom Hiszpańskim zabierania w teraźnieyszey woynie neutralnych okrętów pod iakim bądź pozorem, wyiąwszy, iżby nieprzyiacielowi wiozły potrzeby woienne, ponieważ J. K. Mość chce, aby zachowaną była zasada: "iż bandera zasłania ładunek."

Z Paryża d. 9 Lipca.

Xże San Carlos złożył wczoray N. Królowi list wierzytelny iako nadzwyczayny Poseł N. Króla Ferdynanda VII. W odpowiedzi na iego przemowę, wyraził J. K. Mość między innemi: Bóg wsparł w docznie słuszną naszą walkę, i nie złożę poty oręża, poki nie zapewnię Hiszpanii szczęścia, iey Królowi wolności, a Europie spokoyności, która przez zaburzenia w Hiszpanii przerwaną bydźby mogła.

Naynowsze doniesienie woyska Pireneyskiego nie zawiera nic ważnego oprócz niektórych szczegółów o potyczkach w północnych prowincyiach Hiszpańskich. Liczba jeńców mało co nad 50 przechodzi. Pomiędzy 5 ranionemi Francuzami w potyczce d. 23 z. m. z Campilo znayduie się Naczelnik batalionu Bartholet de la Georgette. Campilo zaś przez szypkie nasze postąpienie przeciw Gijon, z takim pośpiechem opuścił to miasto, iż rozpisaney kontrybucyi 375,000 Fr. nie miał czasu wybrać. Ranionych swoich posłał do Koruny i z takim pośpiechem wsiadali na wyładowane iuż bronią barki, iż iedna z nich utonęła. W ręce nasze dostało się 12 dwudziestoczterech funtowych dział i iedno 12tofuntowe, nieco broni, 200 kartaczowych i wiele karabinowych ładunków i inney amunicyi. — Rapport Marszałka Moncey Xcia Conegliano nie zawiera podobnież nic ważnego. Osada z Figueras zrobiła dwie wycieczki, lecz obie z obustronną stratą po kilku ludzi odparte zostały. — Mina podług tegoż rapportu udał się ku Barcelonie i o pół mili od tego miasta w Sans założył główną swoią kwaterę. Do Gerony idą woyska Francuzkie, a Marszałek Moncey założyć zamyśla d. 5 Lipca w Mataro główną swoią kwaterę. Donosi on oraz o zamknięciu Barcelony od lądu i morza.

Prywatne listy z Madrytu pod d. 2 Lipca donoszą, że Jenerał Morillo dowiedziawszy się o złożeniu przez Stany Króla z tronu, wydał następuiącą odezwę do żołnierzy i w podobnymże duchu do mieszkanców zaiętych przez niego prowincyy:

"Żołnierze czwartego woyska! Obiawiliście wasze postanowienie nie słuchania rozkazów ustanowioney przez Stany w Sewilli Rejencyi, ponieważ w sprzeciwiaiącym się sposobie naszey konstytucyi pozbawiły Króla właściwych mu praw i powagi. Przychylam się zu-

pełnie do waszych w tym względzie uczuciów; lecz przekładam wam oraz konieczność, aby osadzonych przez nas prowincyy nie wystawiać na bezrząd, iż zatrzymam nad woyskiem dowództwo i będę od junty wspierany, która nieuznaiąc żadney inney władzy, poki Król i Narod nie oznaczą kształtu Rządu, poczyni stósowne do teraźnieyszey okoliczności urządzenia. Pod żadnym pozorem, a mianowicie politycznych mniemań, niema bydź spokoyność i bezpieczeństwo żadnego Hiszpana w tych prowincyiach naruszonem, i stoiącego na przeciw nam Jenerała Francuzkiego uwiadomię przez posłańca o moim postanowieniu z propozycyią zawieszenia broni. Jeżeli na to nie zezwoli, bądźcie do boiu gotowemi. Ze na wasze zasługuię zaufanie, mam własne wasze oświadczenie; powierzyliście mi utrzymanie honoru woyska, i będę go umiał utrzymać, chociażby nam naywiększe groziły niebezpieczeństwa. Zołnierze! Prawie wszyscy należycie do tych prowincyy; wasi oycowie, wasi bracia i współziomkowie potrzebuią waszey pomocy dla utrzymania spokoyności i bezpieczeństwa. Nigdy wasza obecność przy chorągwiach nie była potrzebnieyszą iak w teraźnieyszey chwili, i nie wątpię, iż przeniknieni chwalebnym waszem powołaniem, zachowacie ciągle karność i zgodę. — W główney kwaterze Lugo d. 26 Czerwca 1823 r.

Hr. Kartageny.

W odezwie do mieszkańców wyraził między innemi: iż nim deputacyia prowincyionalna ustanowi juntę rządową, utworzył tymczasową, na którey czele znayduie się dyecezalny Biskup.

Pisma tuteysze dodaią: "Gdy proponowany przez Morilla rozeym odrzucony został z odpowiedzią: iż w ten czas tylko mogłby n stąpić, gdyby uznał Królewską Rejencyią, przeto krok iego nie iest wcale Hiszpanii użyteczny i sławie tylko iego szkodzi, ponieważ przeznaczeniem iego było walczyć, nie układać się. Utracił ufność konstytucyionistów i naraził się przyiaciołom Króla, oświadczaiąc w swey odezwie: "iż mocno sprzeciwiać się będzie każdemu obcemu mieszaniu się do spraw Hiszpańskich.„ Jenerałowi Quiroga, który był innego od nie zdania, odebrał dowództwo.„

Nagła śmierć w Madrycie mianowanego przez Rejencyią Naczelnym Dyrektorem policyi Arias Prada, (którego konstytucyioniści nienawidzili) sprawiła tam wielkie wrażenie i sądzą, iż nie umarł naturalną śmiercią.

— Dnia 11. —

Prywatny list z Walencyi donosi: że Ballasteros osadę w Alikante zmocnił dwiema pułkami milicyi, a z resztą swoiego korpusu zaiął mocne stanowisko przed tem miastem.

Wczoray Margr: Marialva oddał 'N. Królowi na publicznem posłuchaniu list wierzytelny iak Poseł Portugalski.

W zeszłym tygodniu około godziny 1wszey z północy wśliznęło się 5 ludzi do ogrodu *Elisée-Bourbon*. Naypierwey stoiącemu na straży grenadyerowi gwardyi Królewskiey zakneblowali gębę. Jeden z nich, trzymaiąc w ręce rzekomo z 1000 Fr. worek, a inny sztylet, żądali od niego hasła i ażeby wykrzyknął niech żyie Cesarz! Gdy tego niechciał uczynić, pchnęli go kilka razy zaboycy i za-

częli uciekać. Grenadyer spamiętał się iednak i krzyknął o pomoc. Pobliskie straże iedne po drugich wystrzeliły; ale dotąd niewyśledzono napadu.

W Lionie zaszło znowu zaburzenie, z powodu iż lud uiął się przeciw patrolowi za piianym żołnierzem, i dopiero rozszedł się, gdy nadszedł oddział woyska.

Jenerał Sebastiani członek izby Deputowanych udał się do swey oyczyzny na wyspę Korsyki.

Z Londynu d. 8 Lipca.

Parlament będzie zapewne w ciągu 14 dni przez samego Króla, ponieważ zupełnie wyzdrowiał, odroczony. Na ostatnich iego posiedzeniach nie zaszło nic takiego, coby zagraniczną publiczność interessować mogło.

Gazeta Sun wyraża, iż ostatnie doniesienia z Katalonii zawierają domysł: że konstytucyyne woyska będą teraz mogły od Barcelony rozpocząć zaczępne działania, ponieważ Mina wszedł do tey twierdzy i inne połączyły się tam korpusy Hiszpańskie.

Podług doniesienia (wyraża gazeta Times) przyprowadzono do Koruny 400 jeńców zabranych przez Morillo. Taż gazeta donosi, iż na zapytanie Francuzkiego admirała przed Koruną: co zamyśla z zabranemi Francuzkiemi okrętami czynić? odpowiedziano: zatrzymać ie i więcey zabierać.

Nieznaiomy złożył na wsparcie konstytucyynych Hiszpanów 5000 Fs.

Nabob Oude przysłał Królowi naszemu nader wspaniały podarunek w wartości przeszło 200,000 Fs. Indyyski ten Xże uzyskał przez ostatnią woynę wiele kraiów i znacznie pomnożyły się iego dochody. Ofiarował on także własnym kosztem wystawić katedralny Kościoł i pałac dla Biskupa Kalkuckiego.

— D. 11. —

We wtorek wieczór przybył Król do miasta i zabawi zapewne do odroczenia Parlamentu.

Dzis rano nadeszły pisma od Posła naszego w Paryżu, P. Stuart. O godzinie w poł do 1wszey zebrali się wszyscy Ministrowie w Kancelaryi spraw zagranicznych.

Z Liworna wprowadzono do Anglii w iednym roku, ktory w Kwietniu 1823 zakończył się, 136,045 słomianych kapeluszów i 3512 funtow słomiańey pleciankì.

Doktor Robertson, który towarzyszył Kapitanowi Franklin w trudney podróży do okolic biegunowych, powrócił do Dumfries w Szkocyi, i w dowod szacunku dla siebie otrzymał prawo obywatelstwa.

Do Koruny zawinął d. 16 Czerwca parowy nasz statek z kilkunastu officerami Angielskiemi i 520 karabinami.

Sławny Wędrownik Belzoni, podług listu swoiego z Fez od d. 5 Maia rozpoczął istotnie niebezpieczną podróż wewnątrz Afryki. Chce on przez pustynią Taffilet dostać się do Tombuktu, a ztamtąd przez Nubią do Egiptu. Małżonka iego, znayduiąca się w Fez, powróci do Anglii skoro dowie się, że iey małżonek przybył do leżącey o 20 dni drogi od Fez pustyni Taffilet.

Poseł Perski Mirza Mahomed Saulit, który wybiera się do wyiazdu ztąd do Petersburga, wydał pod d. 8 oznaymienie, w ktorem z rozkazu Następcy tronu Xcia Abas Mirzy zaprasza Anglików i innych Europeyczyków do zakładania

osad w Persyi. Osadnicy w Persyi wolni są od wszelkich podatków, dostaią grunta i maią zupełną wolność religiynego wyznania.

Z Włoch d. 7 Lipca.

Podług doniesienia z Rzymu Oyciec S. miał d. 6 b. m. w wieczór nieszczęście upaść w swem pokoiu i lewą nogę złamał.

Przy Arquata w Marchii Ankońskiey w kraiu Papiezkim na początku Czer: upadło tak wiele śniega, iż do 32 stóp grubości dochodził, i 48 osób przysypał, z których 12 umarło. Jedna kobieta leżała 56 godzin pod śniegiem, a kura żyła pod nim dni 14. Dwadzieścia sześć fabryk, 16 winnic i wieyskich domów zupełnie zniszczonych zostało. Rząd posłał tam inżynierów dla ocenienia szkody, która na pierwszy rzut oka nie była do obrachowania.

Z Tryiestu d. 26 Czerwca.

Nowy Rząd Grecki trudniąc się prawie wyłącznie przygotowaniami do obrony w następuiącey trzeciey kampanii, wysłał Emanuela Tombasi z 5 zbroynemi statkami i 1200 żołnierzami do Kandyi i stara się zagodzić spor, który zachodził ieszcze między wyspami Hydra, Spezzia i Jpsara. Podług zeznania nadeszłych tu w tych dniach szyprów, flotta Turecka składaiąca się z 120 różney wielkości okrętów, pomiędzy którcmi znayduie się wiele fregat pierwszego rzędu, z 15,000 lądowego woyska i wielu przewozowemi statkami z ammunicyią i żywnością, popłynęła d. 4 Czerwca z Andro i Capo d'Oro ku Pelopenesowi. Do tey liczby nie należy ieszcze Egipska eskadra, która uzbraiana iest w Alexandryi i z lądowem woyskiem przeznaczoną bydź ma przeciw Kandyi. — Szyprowie przybyli z Durazzo, powiadaią, iż Basza Skutary wyruszył z przeszło 40,000 Albańczyków przez Tessaliią przeciw Pelopenesowi. W drodze miał się, na mocy fermanów Sułtana powołuiących Muzułmanów do oręża przeciw Chrześciianom i zapewniaiących im wszelką zdobycz, do 80,000 ludzi powiększyć. Ta ogromna siła połączy się ma w Tessalii z podobnież liczną, która ściąga się tam z Rumelii i Azyi. Podług tychże doniesień z Durazzo Jussuf Basza odbiera dowodztwo nad 30totysięcznym korpusem, który Baszowie Omer, Rusdit i Mehemed w Arkarnii i Etolii z Albańczykow i Epirotów zebrali, i około Lepanto uda się do Pelopenesu. Flotta Turecka wspierać ma w różnych punktach działania tey ogromney siły.

— D. 27 —

Z Smirny nadszedł tu w 19 dni okręt, który przywiozł wiadomość, że flotta Turecka widziana była pod Capo d'Oro, i do każdego okrętu który się do niey zbliżał strzelała, obawiaiąc się, aby nie był Greckim palnym statkiem. — Spektator Smirneński pod d. 23 Maia podaie Greckie woysko do 40,000 ludzi.

Z Bruxelli d. 12 Lipca.

Onegday przybył tu z Anglii Xże Glucestru.

D. 8 przeiechał przez miasto nasze Francuzki Minister stanu Baron Pasquier, w podroży swey do Niemiec.

D. 10 obchodzona była uroczyście w Harlem czwarta stoletnia rocznica wynalezienia sztuki drukarskiey.

Poseł Duński, Baron Selby, stawił przed N. Królem naszem P.P. Bile - Brahe i Falbe.

Onegday przybył do Vlaardingen pierwszy Holenderski okręt z połowu z nowemi sledziami.

DODATEK
DO № 60.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 27 LIPCA 1823 ROKU W NIEDZIELĘ.

Z Wiednia d. 6 Lipca.

N. Król obu Sycyliy wyiechał ztąd d. 15 b. m. przez Salzburg i Jnspruk na powrót do Neapolu.

Ze Lwowa d. 16 Lipca.

Galicyia używa teraz szczęścia oglądać i uwielbiać na ziemi swoiey Cesarzowica, Arcyxiążęcia Franciszka Karola.

Jego Cesarzewicowska Mość wedle naywyższego rozkazu N. Pana, przebył granicę Szląską w d. 3 Lipca wieczorem i bytnością swoią uszczęśliwił miasto Białę, gdzie oraz przenocował. Na drugi dzień rano, przedsięwziął Arcyxżę dalszą podroż przez Wadowice i Podgórze do Wieliczki. W Kalwaryi zwiedzić raczył tameczny klasztor, kościoł, i mieysca pielgrzymki na górze. Jeszcze tego samego dnia stanął w Wieliczce. Przedpołudnie 5go Lipca przepędził na oglądaniu kopalń solnych i technicznego postępowania przy dobywaniu soli. Chociaż nadzwyczayne mnostwo widzów z okolicy garnęło się do tych podziemnych pięter, iednakże wszystko odbyło się w dobrym porządku i żaden przypadek nie pomieszał radości przytomności Arcyxiążęcia. Po południu przepatrywał Cesarzewic Jmć dokładniey Kancelaryie Administracyi solney i Dyrekcyi przedawczey, niemniey inne zabudowania i urządzenia do utrzymywania tych żup potrzebne. Dzień następuiący przed południem, iako dzień niedzielny, poświęcony był służbie Bożey. JX. Biskup Tyniecki odprawił Mszą w obecności Cesarzewica. — Po południu zwiedził Cesarzewic Jmć kopalnią siarki w *Swoszowicach*, w Podgorzu ogląda składy solne i urząd spedycyyny i był na górze Krakusa. — D. 7 z rana puścił się drogą przez Staniątki; tu zwrociły uwagę dostoynego podrożuiącego, nietylko klasztor Benedyktynek i kościoł, ale szczególniey stan szkoły edukacyyney w klasztorze znayduiącey się, co do wszystkich gałęzi swoiego urządzenia. — W Bochni, dokąd Jego Cesarzowicowska M. przez Niepołomice przyiechał, oglądał z porządku kolei kościoł, gmachy rządowe i zakłady edukacyyne. Nocleg odprawił w Tarnowie, gdzie d. 8 oglądał okolice tego miasta, zwiedził kościoł Władze publiczne i szkoły. Przenocował w Rzeszowie, ztamtąd dnia następuiącego obeyrzawszy przody gmachy publiczne i szkoły, ruszył w południe do Przemyśla i tam przybył pod wieczór. Po drodze raczył Cesarzowic Jmć wstą-

pić do zamku Łańcuckiego i tak ten gmach, iak i ogród oglądać. W Jarosławiu widział Dyrekcyią i skład mundurów. Przez 10ty Lipca zabawił w Przemyślu. Obadwa kościoły katedralne, dawny zamek, szpital woyskowy, dóm edukacyyny pułkowy i w ogólności wszystkie publiczne instytuty naukowe, począwszy od umieiętności filozoficznych i teologicznych, aż do głownych szkół normalnych dla chłopców i dziewcząt, były to nayważnieysze przedmioty, które zatrudniały ciekawość Jego Cesarzowic: Mci. I tu, iak wszędzie, gdzie tylko raczył zaszczycać obecnością swoią publiczne zakłady naukowe, nie przestawał na uważaniu samey mieyscowości gmachow i ogólnego urządzenia instytutu: badawcze oko Jego Cesarzowic wskiey Mci, zwrocone było więcey na postęp uczniów, wzrost instytutu i sposob uczenia, iak dalece ten odpowiada swoiemu celowi.

D. 11 przed południem, opuścił Arcyxiąże Przemyśl, po drodze wyświadczył zaszczyt Krysowicom, oglądaiąc tameczny zamek i ogród, a w wieczór o godz. pół do 10tey stanął (iakeśmy iuż donieśli) w pożądanem, zdrowiu i ku powszechney radości we Lwowie, zaiąwszy przygotowane dla siebie pomieszkania JWgo tych Królestw Gubernatora

Z Stambułu d. 25 Czerwca.

Gdy Porta przez surowe środki zaprowadziła ścisły porządek w korpusie Janczarow, przyszła koley na inną klassę tuteyszey milicyi, która lubo nie iest liczna iednak nayburzliwsza i nayzuchwalsza, to iest Jamakow, ktorzy stanowią osadę warownych zamków nad Bosforem. W. Wezyr przedsięwziął d. 21 b. m. obeyrzenie tych zamków i z tego powodu miał długie naradzenie z Jbrahim Baszą, dowodzącym nad Bosforem uważalnym korpurem. Jbrahim Basza w obecności Wezyra kazał przywołać do siebie Kulaa Agasi, dowodcę w zamkach, i żądał od niego dokładney wiadomości o stanie osady i przyczyny tylokrotnie popełnionych przez żołnierzy zdrożności. Gdy Kulaa Agasi zdał sprawę, przeczytano mu wyrok śmierci i zaraz go dopełniono. Przestraszeni Jamakowie, osobliwie naywinnieysi, uciekali na wszystkie strony i nie zdaie się, aby ich zatrzymywano. Sądzą iż Rząd postanowił zwinąć ten nieregularny i niebezpieczny korpus, który mało co nad 2000 ludzi liczy, i strzeżenie zamków powierzyć artylerzystom, którzy co 3 miesiące luzować się będą. Gdyby przed 15 laty przedsięwzięty był podobny środek, byłby zapewnie Sułtan Selim uniknął krwawego losu, do którego naywięcey przyczynili się Jamakowie.

Zastanowienia rzecz godna, iż ile przedsiębrane są surowe środki przeciw Tureckim milicyiom i z niezwyczayną tęgością wykonywane, tyle obchodzi się Porta łagodnie zGreckiemi swoiemi poddanymi. O dawnego czasu nie doznał żaden ani osobiscey przykrości, ani przerwy w swoim zatrudnieniu, i codziennie widziemy uszłych dawniey z boiaźni, powracaiących w znaczney liczbie do swoich zatrudnień, bez wymaganego usprawiedliwienia.

W ostatnich czasach zaszły między Rumeliią i Albaniią znaczne poruszenia woysk, z tem wszystkiem nic nie wiemy z pewnością o nowych działaniach woiennych. To tylko pewna, iż z Rumelii poszło 15,000 ludzi w posiłku do Larissy, gdzie Seraskier Seid Basza zawsze ieszcze ma głowną swoią kwaterę. Basza Skutary miał z znaczną siłą aż do

do Monastir postąpić. (*) Przeciw Arkarnii i Salonice ma także bydź gotowana wyprawa, którey dowódcami przeznaczaią Jussuf Baszę i znanego z przeszłey kampanii Mehmed Reszyd Baszę.

Kapitan Basza zabrawszy z Mitelene, Scio i Czesme woyska i żywność, udał się do Negreponte, i w tey właśnie chwili, gdy powstańcy zabierali się do zabrania obfitego urodzaiu, wysadził 5000 woyska, i oba warowne mieysca tey wyspy Negreponte i Karisto (nie były zatem i w posiadłości powstańców) woiennemi potrzebami zasilił. Ztamtąd popłyną do południowego szczytu Morei, dla opatrzenia Koron i Modon, a ieżeli można i Patras w żywność.

(*) *Wiadomość tę nie potwierdzaią naynowsze doniesienia z Korfu pod d. 17 i 19 Czerwca, i podług nich Basza Skutary nie myśli wcale wyruszyć, ale chce tylko w positku posłać do woyska Tureckiego 4000 ludzi pod iednym z swoich Beiów. Przeciwnie Jussuf Basza, o którem z powodu niespodziewanego przybycia do Preve y biegało mnóstwo sprzecznych wieści, zostaie w naylepszym porozumieniu z Portą, i podiął się zaciągać korpus Albańczyków, lecz dotąd nie daleko postąpił.*

DONIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu w Senacie Rządzącym Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. — Podaie do publiczney wiadomości, że w d. 31 b. m. o godzinie 10 przed południowey w Biórze Wydziału Dochodów Publicznych przez publiczną Licytacyią wydzierżawiona zostanie tegoroczna dziesięcina wytyczna Skarbowi Publicznemu należąca, Włościan wsi Pleszowa, którey Licytacyia zacznie się od Summy poprzednio dotąd płaconey to iest Złp. 652 gr. 15. — Chęć licytowania maiący przed zaczęciem tey Licytacyi powinni będą złożyć pro vadio dziesiątą część pierwszego wywołania Licytacyi iako to Złp. 68 gr. 8.

O warunkach do tey Licytacyi dowiedzieć się można w Wydziale Dochodów Publicznych każdego czasu — W Krakowie d. 24 Lipca 1823.

X. Bystrzonowski.

Marcisiewicz, Adjunkt Wydziału.

Pisarz Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i iego Okręgu podaie do publiczney wiadomości, iż:

Kamienica tu w Krakowie przy ulicy Różaney pod L. 614 stoiąca, w Gminie Vtey, do Sukcessorów ś. p. Benedykta Schmidta prawem własności należąca przez publiczną Sądową licytacyią sprzedaną będzie, a to na satysfakcyią długów, z mocy obligów:

1) Przed Notaryuszem P. Matakiewiczem przez ś. p. Benedykta Schmidt na summę 2500 Zł. z prowizyią na rzecz P. Fr. Kałuzińskiego w dniu 25 Lipca 1821 roku zeznanego.

2) Przed tymże Notaryuszem P. Matakiewiczem przez tegoż ś. p. Benedykta Schmidt na summę 2000 Złp. z prowizyią na rzecz P. Andrzeia Merle w dniu 25 Lipca 1821 zeznanego.

Protokoł zaięcia tey nieruchomości uskutecznił Komornik Pan Jacek Kawecki w dniu 27tym Listopada 1822 r. Kopiia Protokułu tego tak Woytowi właściwemu Gminy Vtey Panu Piotrowi Grzybowskiemu, iako i Pisarzowi Sądu Pokoiu P. Aloyzemu Filipowiczowi w dniu 29 Listopada r. b. przez Woźnego Stanisława Jastrzębskiego doręczoną została.

Protokół ten zaięcia do Akt hipotecznych W. M. Krakowa w Księgę zaięciów Vol. III. na karcie 430 pod L. 82 dnia 2?o Grudnia 1822 r. zaś do Ksiąg Trybunału I. Inst: u P. Pisarza w Księgę podobną zaięciów III. Pag. 861 do 867 pod L. 93 dnia 17 Grudnia 1822 wpisanym został.

Przedaż tey nieruchomości odbywać się będzie na Audyencyi publiczney Trybunału I. Inst. W. M. Krakowa w Krakowie posiedzenia swoie pod L. 106 maiącego, za popieraniem P. Adama Krzyżanowskiego Patrona O. P. D. iako Pełnomocnika Wierzycieli P. Franciszka Kałuzińskiego Kollektora Loteryi O. M. Krakowa

pod L. 32 i P. Andrzeia Merle Professora w Liceum pod L. 53 w Krakowie mieszkaiących.

W Kamienicy tey pod L. 614 są Lokatorowie: 1) na dole Roch Pawłowski Dozorca. 2) Na pierwszym piętrze Pani Ludwika Hr. Konorowska Wdowa.

Pierwsza publikacyia warunków tey licytacyi nastąpiła w dniu 7 Lutego 1823 r. na Audyencyi Trybunału I. Inst. następne zaś termina publikacyi warunków stosownie do Art. 702 K. P. S. ogłoszone były.

Termin do przysądzenia przygotowawczego tey Kamienicy pod L. 614 wyznaczony iest na Audyencyi Sądowey na dzień 9 Sierpnia r. b. — Cena tey Kamienicy przez popieraiących Wierzycieli, na pierwsze wywołanie podana iest w ilości Złp. sześć tysięcy. — W Krakowie d. 18 Lipca 1823 r.

Kuliczkowski, Pisarz.

Dnia 29 Lipca r. b. o godzinie 11 ranney w Krakowie przy Ulicy Sławkowskiey pod L. 44 odbędzie się publiczna licytacya Stołów, stołków, luster, łożek i t. p. ruchomości — Zaś dnia 1 Sierpnia r. b. o godzinie 9 ranney w Żydowskim Mieście przy Krakowie pod L. 118 sprzedane będą Stoły, Komody, Kanapy luser, licytacye i t. p. ruchomości. — Kraków dnia 26 Lipca 1823 r. *Tomasz Jarzyński*, K: S.

Niżey podpisany przybyły z Wiednia na Professora Rzeźbiarstwa do Uniwersitetu tutevszego, ma honor uwiadomić Prześwietną Publiczność, iż wszelkie roboty iako to: z Metalów, Marmurów, Kamieni Piaskowych, z Drzewa i Gipsu i t. p. uskutecznia. — *Józef Schmeizer*, Proff. rzezbiarstw.

Podpisany Komornik Sądowy Rplitey Krakowskiey zawiadomia Szanowną Publiczność, iż dnia 29 b. m. i r. o godzinie 9tey ranney, w Krakowie przy Ulicy Grodzkiey pod L. 26 i 7 to iest w Kancellaryi Komornika odbędzie się publiczna Licytacya rożnych sreber i kosztowności iako to: Lichtarzy, Łyżek różnych, Grabek sztuczców i. t. p. tudzież Zegarków i innych kosztowności złotych, które stosownie do przepisów prawa na widok publiczny w powyżey oznaczonym mieyscu są wystawione i takowe każdego dnia od godziny 9 do 11 z rana widzieć można.

Tomasz Jarzyński Kom. Sąd.

Pisarz Trybunału I. Instancyi M. W. Krakowa i Jego Okręgu podaie do publiczney wiadomości, iż Kamienica w Mieście Żydowskim na Kaźmierzu przy Krakowie przy Ulicy Szerokiey pod L. 73 w Gminie Mieyskiey X. stoiąca Starozakonnego Moyżesza Lewkowicza i Ewy Petzenbaumow kupców własna, przez publiczną Sądową Licytacyą przedaną będzie, a to na satysfakcyą długów z mocy obligów:

1. Przed P. Andrzeiem Kossowiczem Notaryuszem d. 1 Lipca 1816 r. przez Starozak: Moyżesza i Ewę Petzenbaumow na rzecz handlu Piotra Steinkeller zeznanego.

2. Przed P. Nottar: Woyciechem Ozearskim d. 4 Października 1820 r.

3. Przed tymże d. 10 Stycznia 1819 roku.

4. Przed tymże Notaryuszem dnia 20 Stycznia 1820 roku.

Protokół zaięcia tey nieruchomości uskutecznił Komornik P. Woyciech Skórczyński w dniu 3. Stycznia 1823 roku. Kopia tego protokułu tak Woytowi właściwemu Gminy X. P. Macieiowi Mączeńskiemu, iako i Pisarzowi Sądu Pokoju Miasta Krakowa, P. Jakobowi Mietuszewskiemu w dniu 18 Lutego 1823 r. przez Woźnego Wincentego Nowaczyńskiego doręczoną została.

Protokół ten zaięcia do Akt hipotecznych M. W. Krakowa w Księgę zaięciów III. na karcie 454 pod L. 86 dnia 6 Marca 1823 roku, zaś do ksiąg Trybunału I. Instancyi u Pisarza w Księgę podobną zaięcia III. od pag: 871 do 877 pod L. 100 dnia 17 Marca 1823 roku wpisanym został.

Przedarz tey nieruchomości odbywać się będzie na Audyencyi Publiczney Trybunału I. Instancyi M. W. Krakowa w Krakowie posiedzenia swoie pod L. 106 maiącego, za popieraniem P. Adama Krzyżanowskiego Patrona P. O. D. iako pełnomocnika Wierzycieli handlu tuteyszego pod firmą Piotr Steinkeller w Krakowie przy Ulicy Szczepańskiey pod L. 377 i Starozakonnego Salomona Fischłowicza Wextarza w Mieście Żydowskiem na Kazimierzu pod L. 122 mieszkaiącego.

W Kamienicy tey są Lokatorowie: — Starozakonny Eliasz Smoleński, Kliyner Loch i Berl Matżonkowie. Noe Jakobsohn, Jakob Zelig Geldwerth i Abraham Blumenfeld.

Pierwsza publikacya Warunków tey licytacyi nastąpi w d. 12 Września 1823 roku na Audyencyi Trybunału I. Instancyi następne zaś termina publikacyi warunków, stosownie do Artyk. 702 K. P. S. ogłoszone będą. — W Krakowie d. 21 Lipca 1823 r.

Kuliczkowski Pisarz.